

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Державна влада і місцеве самоврядування в Україні»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Дудченко Оксана Сергіївна
доктор юридичних наук, доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-097-748-45-02
Електронна адреса	oksanadud@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1724

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування цілісного бачення майбутніми фахівцями процесу формування, існування й розвитку системи публічної влади в суспільстві, тобто державного механізму і системи місцевого самоврядування. Цей процес поєднує в собі владно-впорядковуючий, цілеспрямований вплив на суспільство (зовнішньоорганізаційний аспект) з удосконаленням внутрішньої структури та порядку функціонування самого механізму публічної влади (внутрішньоорганізаційний аспект).
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 18 год., семінарські заняття 30 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських, передекзаменаційних індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік
Базові знання	Наявність широких знань з конституційного права України, адміністративного права, інформаційного права, адміністративної процедури
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01); • здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ЗК02); • здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК03); • здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК06); • здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК07) 	<ul style="list-style-type: none"> • оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (PH01); • проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (PH03); • дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (PH07);
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК01); • здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності (СК09); • здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК10); • здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними. 	<ul style="list-style-type: none"> • аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів (PH13); • інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (PH17); • представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальна характеристика елементів організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування в Україні		
Тема 1. Державна влада і місцеве самоврядування в Україні як категорія державознавства, наука та навчальна дисципліна	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Генеза та сучасний стан державно-правової доктрини. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 2. Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Наукова організація управлінської праці в органах державної влади і місцевого самоврядування, її основні вимоги. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування</i>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<i>самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 3. Основи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Матеріальна і фінансова основи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування</i> <i>самоконтролю знань за темою.</i>
Модуль 2. Організація роботи органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування		
Тема 4. Організація роботи Верховної Ради України	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Методи роботи Верховної Ради України. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування</i> <i>самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 5. Організація роботи органів та посадових осіб Верховної Ради України.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Організація роботи Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування</i> <i>самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 6. Організація роботи народних депутатів України	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Організація роботи депутатських фракцій (депутатських груп). 2. Погоджувальна рада депутатських фракцій (депутатських груп). <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування</i> <i>самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 7. Організація роботи Президента України	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Виконати практичне завдання</i> Доповнити схему «Правове регулювання виборів Президента України», присвячену системі конституційно-правових норм, які в своїй сукупності закріплюють процедуру обрання Президента України на вільних загальнодержавних виборах. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування</i> <i>самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 8. Організація роботи Кабінету Міністрів України	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Організація роботи робочих, консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Кабінету Міністрів України. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний</i>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p><i>матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>
Тема 9. Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>Форми і методи діяльності центральних органів виконавчої влади.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>
Тема 10. Організація роботи місцевих державних адміністрацій	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Відділи, управління та інші органи місцевої державної адміністрації, її апарат, організація їх роботи.</p> <p>2. Сутність делегованих повноважень та проблеми делегування повноважень місцевим державним адміністраціям.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>
Тема 11. Організація роботи Верховної Ради Автономної Республіки Крим	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>1. Форми і методи діяльності Верховної Ради Автономної Республіки Крим.</p> <p>2. Апарат Верховної Ради АРК та організація його роботи.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>
Тема 12. Організація роботи органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p><i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i></p> <p>Організація діяльності інших органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>
Тема 13. Засади місцевого самоврядування	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p><i>Завдання 1. Виконати практичне завдання на вибір студента</i></p> <p>1. Здійснити аналіз сутності місцевого самоврядування у чинному законодавстві України. 2. Розглянути міжнародні документи у сфері місцевого самоврядування 3. З'ясувати сутність, види та порядок створення актів локальної нормотворчості. 4. Проаналізувати Статут Вашої територіальної громади.</p> <p><i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p>
Тема 14. Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом	<p><i>Завдання 1. Виконати практичне завдання на вибір студента</i></p> <p>1. Порядок формування місцевих рад,</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
самоврядування	самостійної роботи	органів самоорганізації населення та виконавчих органів місцевого самоврядування. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 15. Організація роботи депутатів місцевих рад	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Виконати практичне завдання 1. Загальні питання та принципи організації виборів посадових осіб місцевого самоврядування.</i> <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 16. Організація роботи виконавчих органів місцевих рад	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Виконати практичне завдання на вибір студента</i> 1. Оберіть будь-яку структурну одиницю органу місцевого самоврядування або місцевої виконавчої влади. 2. Проаналізуйте її діяльність з позиції керівника та споживача послуг. 3. Оцініть результативність та ефективність діяльності цієї структури за показниками та індикаторами. 4. Сформулюйте пропозиції щодо покращення організації та підвищення результативності та ефективності роботи обраного Вами структурного підрозділу центру зайнятості. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 17. Відносини органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування з громадськими об'єднаннями, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Відносини органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування з органами прокуратури, Служби безпеки України та органами національної поліції. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>

Інформаційні джерела

1. Бедрій Р. Б. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: навч. посіб. для курсантів та студ. (у табл. і схемах) / Р. Б. Бедрій, Погорілко В. Ф. Конституційне право України: підручник / В. Ф. Погорілко, В.Л. Федоренко. – 5-те видання, перероблене і доповнене. – К.: Ліра-К, 2014. – 576 с.
2. Державне будівництво і місцеве самоврядування: посіб. для підгот. до іспиту/ С. Г. Серьогіна, О. Ю. Лялюк, І.І. Бодрова та ін. – Харків: Право, 2020. – 212 с.
3. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирев, В. О. Величко та ін.; за ред. С.Г. Серьогіної; 4-те вид., переробл. та допов. – Харків: Право, 2018. – 392 с.
4. Місцеве самоврядування в Україні. Актуальне законодавство та судова практика. – Київ: «Центр учбової літератури», 2021. – 452 с.
5. Любченко П. М. Муніципальне право: підручник / П.М. Любченко. 2019. Харків. Право. 523 с.
6. Дніпров О. С. Виконавча влада в Україні: теоретико-концептуальні підходи до розуміння сутності в сучасних умовах трансформації суспільства: монографія. Київ, 2018. 540 с.
7. Конституційно-правове забезпечення реформи децентралізації влади: вітчизняний та зарубіжний досвід / О.В. Петришин, С. Г. Серьогіна, І. І. Бодрова та ін.; Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2020. 236 с.
8. Тетарчук І.В. Муніципальне право: навчальний посібник для підготовки до іспитів. – Київ: Центр Навчальної літератури, 2021. – 206 с.
9. Любченко П. М. Муніципальне право: підручник / П. М. Любченко. – Харків: Право, 2019. – 512 с.
10. Баймуратов М.О., Васильєв Е.А. Територіальна громада та органи місцевого самоврядування України у локальній системі зовнішньоекономічної діяльності. – К.: Фенікс, 2017. – 216 с.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (2 бал); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бал); поточна модульна робота (16 балів)	30
Модуль 2 (теми 4-17): обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (1 бал); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (11 балів)	70
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни